

UA-0088
Second Year B. A. Examination
February/March – 2012
Population Education

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination :</p> <p>S. Y. B. A.</p> <p>Name of the Subject :</p> <p>Population Education</p> <p>Subject Code No. : 0 0 8 8 Section No. (1, 2,.....) : NIL</p>	<p>Seat No. :</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"><tr><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td></tr></table> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; height: 60px; margin-top: 10px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">Student's Signature</div>						

- (૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.
(૩) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સરખા છે.
(૪) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોનાં અતિટૂંકમાં ઉત્તરો આપો : ૧૪
- (૧) જન્મદરનો અર્થ જણાવો.
(૨) ઈષ્ટ વસતી એટલે શું ?
(૩) સાક્ષરતા પ્રમાણ એટલે શું ?
(૪) વસતી ગીચતા એટલે શું ?
(૫) શહેરીકરણની વ્યાખ્યા આપો.
(૬) વસતી શિક્ષણના બે હેતુઓ જણાવો.
(૭) કુટુંબ નિયોજન એટલે શું ?
- ૨ વસતી શિક્ષણનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ વસતી વૃદ્ધિને અટકાવવાના ઉપાયોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૩ માલ્યસના વસતીનો સિદ્ધાંત સમજાવો. તેની મર્યાદાઓ કઈ છે ? ૧૪
અથવા

- ૩ વસતી સ્થળાંતર એટલે શું ? વસ્તી સ્થળાંતરના કારણો વિગતે જણાવો. ૧૪
- ૪ વસતીનીતિ ઉદ્દેશો જણાવી ભારતમાં કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા**
- ૪ ઈષ્ટ વસતીના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪
- (૧) ઊંચા જન્મદરનાં કારણો
- (૨) વસતી શાસ્ત્રીય આંકડા મેળવવાના વિવિધ સ્ત્રોતો
- (૩) શહેરીકરણની સમસ્યાઓ
- (૪) વિકસિત દેશોમાં વસતી વૃદ્ધિનું વલણ

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
 (2) **Q. No. 1** is compulsory.
 (3) All questions carry equal marks.
 (4) Figures to the right indicate marks of the question.

- 1 Give very short answers of the following questions : 14
- (1) State the meaning of birth-rate.
 (2) What is optimum population ?
 (3) What is literacy rate ?
 (4) What is density of population ?
 (5) Give definition of urbanization.
 (6) Give two objectives of population education.
 (7) What is family planning ?
- 2 Explain the nature and scope of population education. 14
- OR**
- 2 Discuss in detail remedies for the prevention of the population. 14
- 3 Explain Malthusian theory of population. Which are its limitations ? 14

OR

- 3 What is migration ? Give in detail the causes of migration. 14
- 4 Give objective of population policy. Discuss in detail family 14
planning program in India.
- OR**
- 4 Discuss critically the theory of optimum population. 14
- 5 Write short notes : (any two) 14
- (1) Causes at high birth-rate
 - (2) Various sources of census figures
 - (3) Problems of urbanisation
 - (4) Trend of population growth in developed countries
-